

**Tyršova základní škola a mateřská škola
Praha 5 – Jinonice, U Tyršovy školy 1/430**

***ŠKOLNÍ
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání***

Název školního vzdělávacího programu MŠ:

***„KDO SI HRAJE
RADOST MÁ, SVĚT
KOLEM SEBE
POZNÁVÁ“***

OBSAH:

Strana:

1. Identifikační údaje o škole	4
<i>Pracovní tým MŠ</i>	5
2. Obecná charakteristika školy	6
3. Podmínky vzdělávání	6
<i>Věcné podmínky</i>	6
<i>Životospráva</i>	7
<i>Psychosociální podmínky</i>	8
<i>Organizace chodu MŠ</i>	8
<i>Řízení MŠ</i>	9
<i>Personální a pedagogické zajištění</i>	9
<i>Spoluúčast rodičů</i>	9
4. Organizace vzdělávání	9
<i>Vnitřní uspořádání školy</i>	9
5. Charakteristika vzdělávacího programu	11
<i>Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání</i>	12
6. Vzdělávací obsah	13
<i>Vzdělávací oblasti</i>	13
<i>Integrované tématické bloky</i>	15
7. Přehled evaluační činnosti školy	26
<i>Přílohy</i>	29

Přílohy č.:

1. *Konkretizované očekávané výstupy RVP PV*
2. *Týdenní třídní plán*
3. *Hodnoticí list tématického bloku*
4. *Evaluační dokument dítěte*
5. *Hospitační činnost – kritéria*
6. *Závěrečná autoevaluace – kritéria*

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy a adresa:	Tyršova základní škola a mateřská škola Praha 5 - Jinonice U Tyršovy školy 1/430 158 00 Praha 5 – Jinonice
Adresa pracoviště mateřské školy:	U Tyršovy školy 2/634 158 00 Praha 5 – Jinonice
Odloučené pracoviště MŠ	Barevná třída v budově ZŠ
Zřizovatel:	Městská část Praha 5
Ředitelka školy:	Mgr.et Mgr. Soňa Hasenkopfová
Zástupkyně řed. pro MŠ:	Katarína Krčmařová
Kontaktní telefon:	739 355 269 - budova MŠ 731 236 932 - barevná třída v budově ZŠ
E-mail:	ms.jinonice@seznam.cz
Webové stránky:	www.tyrsova.cz
Kapacita školy	104 dětí
Počet tříd	4 (3+1)
Provozní doba	6.30 – 17.00 hod. - budova MŠ 7.30 – 16.30 hod. - barevná třída v budově ZŠ

Mateřská škola je součástí právního subjektu Tyršovy základní školy a mateřské školy Praha 5 - Jinonice jako její odloučené pracoviště od 1. ledna 2001.

Zařazení do sítě škol č.j. 25522/2001-21.

Pracovní tým MŠ:

Učitelky:	
Červená třída	Jana Taterová Jana Křečková
Žlutá třída	Michaela Koubíková Pavla Kadlecová
Modrá třída	Petra Čekanová Katarína Krčmařová - zást. řed. pro MŠ
Barevná třída	Blanka Johnová Petra Hyková
Školnice	Soňa Müllerová
Uklízečka	Anna Jelínková
Kuchařky	Dana Chladová Jitka Hatinová
Hospodářka a vedoucí ŠJ	Marie Kratochvílová

Školní vzdělávací program byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 29. září 2014 všemi zaměstnanci mateřské školy.

Aktualizace ŠVP proběhla a byla projednána a schválená na pedagogické radě dne 26.8.2015 .

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je postavena na okraji místní části Jinonice, která je součástí MČ Prahy 5. Je umístěna v zahradě lemované vzrostlými stromy, takže i když je nedaleko frekventované Radlické ulice, hluk a nečistoty z ní zasahují do areálu MŠ jen nepatrně.

Od června 2007 používá mateřská škola novou budovu. Budova MŠ je dřevostavba kombinovaná se zděnou částí, ve které je umístěna výdejna jídla a provozní sektor. Celá jižní strana budovy je prosklená, takže ve třídách je dostatek přímého světla.

Mateřská škola je určena dětem předškolního věku od 3 let. Od 1. 9. 2013 má čtyři třídy s kapacitou 104 dětí, rozdělených do 4 homogenních tříd. Tři třídy jsou v budově MŠ s max. počtem 28 dětí na třídu. Čtvrtá třída pro nejstarší děti a děti s odkladem školní docházky má kapacitu 20 dětí a je umístěna v budově ZŠ.

Budova mateřské školy i třída v základní škole má bezbariérový přístup. Vnitřní vybavení také splňuje požadavky na předškolní vzdělávání dětí se specifickými pohybovými potřebami.

Okolí mateřské školy je plné zeleně, v blízkosti je dětské hřiště a stráž, která je dětmi v zimě využívána k zimním sportům. Nedaleko se nachází Prokopské údolí, které je častým cílem našich vycházek.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

VĚCNÉ PODMÍNKY:

Většina vnitřních i venkovních prostor MŠ splňuje bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.

Budova mateřské školy je rozdělena na část pro děti a část provozní.

V části pro děti jsou umístěny 3 třídy, které jsou barevně rozlišeny na červenou, žlutou a modrou. Každá třída má oddělený prostor na hraní, kde je po celé ploše umístěn koberec. V této části je umístěna podstatná část hraček, které odpovídají počtu dětí i jejich věku a v průběhu roku jsou doplňovány dle potřeby dětí a finančních možností mateřské školy. Je zde také vestavěná skříň na lehátky a lůžkoviny. Po obědě je část s kobercem využívána k odpočinku dětí. V další části třídy jsou stolečky se židličkami, které slouží nejen ke stolování, ale i k pracovním a výtvarným činnostem dětí. Veškerý nábytek, kterým jsou třídy vybaveny vyhovuje dětskému věku, je zdravotně nezávadný a bezpečný. Podstatná část hraček a doplňků je ve třídách umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně vybírat. V každé třídě je k dispozici hrací koutek, který je dětmi velmi oblíben. Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru třídy i budovy.

Ve třídách je dále samostatný oddělený prostor na ukládání pomůcek a materiálu, který potřebují mít učitelky po ruce. Součástí třídy je umývárna a WC (1x pro děti s postižením pohybového ústrojí).

Každá třída má samostatnou šatnu s odděleným prostorem pro přezouvání a převlékání dětí. Každé dítě má pro sebe samostatnou skříňku na ukládání oblečení a cvičebního úboru.

Ze tříd je možno použít přímý výstup na zahradu, který slouží zároveň jako únikový východ. U modré třídy je tento výstup bezbariérový a nachází se zde i vstup na venkovní WC, který je též bezbariérový a je přístupný ze zahrady mateřské školy.

V provozní části budovy je umístěna kancelář zástupkyně ředitelky, denní místnost pro pedagogické pracovnice, která zároveň slouží jako učebna logopedie i k výuce hry na flétnu, knihovna a sociální zařízení pro dospělé. Dále se zde nachází úklidová místnost, prádelna, sklad čistého a špinavého prádla a šatna pro provozní zaměstnance. Součástí budovy MŠ je také výdejna jídla a zázemí pro kuchařky. Školní kuchyně je v ZŠ.

Od 1.9.2013 byla naše mateřská škola rozšířena ještě o jednu třídu (barevnou), která se nachází v budově základní školy.

Hlavní vstupní prostor do této budovy je společný jak pro děti z MŠ, tak i pro děti z družiny a prvních tříd ZŠ. Vstup do šatny a třídy je ale již samostatný, oddělený uzamykatelnými dveřmi. Třída je rozdělena dřevěnou prosklenou stěnou na hernu a část se stolký a židličkami. Herna je z velké části pokryta kobercem a je zde umístěna podstatná část hraček a nábytku, včetně vestavěné skříňe na lehátka a lůžkoviny. Po obědě je herna využívána k odpočinku dětí. Část se stolký a židličkami je využívána k dopoledním a odpoledním svačinám (na oběd docházejí děti do školní jídelny), ale i k pracovním a výtvarným činnostem dětí. I v této třídě vyhovuje veškerý nábytek dětskému věku, je zdravotně nezávadný a bezpečný. Podstatná část hraček a doplňků je i zde umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně vybírat. Děti se samy svými výtvoři podílejí na úpravě a výzdobě interiéru třídy a šatny, která na třídu přímo navazuje a kde mají děti samostatné skříňky na ukládání oblečení a cvičebního úboru. Ze šatny je vchod do umývárny a na WC. Celý prostor je řešen bezbariérově. I z této třídy je možno použít přímý výstup na zahradu, který slouží zároveň jako únikový východ.

Zahrada MŠ je prostorná se vzrostlými stromy a skýtá spoustu místa pro rozmanité hry dětí. Herní prvky procházely postupně od roku 2012 rekonstrukcí. V roce 2014 bylo hřiště MŠ rozšířeno o další herní prvky a zbytek nevyhovující herních prvků byl odstraněn a nahrazen prvky novými.

ŽIVOTOSPRAVA

Veškeré jídlo je připravováno ve školní kuchyni v budově základní školy, odkud je dováženo do budovy mateřské školy. V přípravě mateřské školy pak paní kuchařka připravuje dětem z dovezených surovin dopolední i odpolední svačiny. Oběd se, po dovezení ze školní kuchyně, uchovává v nerezových termoportech při předepsané teplotě v ohřevném pultu, ze kterého je paní kuchařkou vydáván dětem v jednotlivých třídách. Děti z barevné třídy se stravují přímo ve školní jídelně ZŠ.

Skladba jídelníčku je plnohodnotná a vyvážená, splňuje požadované normy pro spotřebu potravin (tzv. spotřební koš). Denně je zařazováno ovoce či zelenina. Interval mezi jídly není delší, než 3 hodiny. Děti do jídla nenutíme, pouze je povzbuzujeme, aby ochutnaly i jídlo, které neznají, nebo jim příliš nechutná. Množství jídla si děti volí samy dle svého uvážení.

Po celý den mají děti možnost pitného režimu. V každé třídě je umístěna konvice s čajem či šťávou, ze které si děti mohou samy, dle potřeby, nalít pití do připravených skleniček. Alternativou je vždy pitná voda. Při pobytu na zahradě přináší paní kuchařka pití a hrnečky dětem ven. Pobyt venku je zařazován denně a jeho délka je přizpůsobena aktuálnímu počasí a kvalitě ovzduší.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Usilujeme o to, aby se všechny děti v naší mateřské škole cítily dobře a spokojeně. Nově příchozí děti mají možnost postupné adaptace na nové prostředí. Respektujeme potřeby dětí, neúměrně je nezatěžujeme a všechny mají rovnocenné postavení.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád. V každé třídě mají učitelky s dětmi dohodnutá pravidla, kterými se řídí a na jejichž základě a dodržování se snažíme mezi dětmi vytvořit kolektiv dobrých kamarádů, kteří si pomáhají a rádi si spolu hrají. Pedagog je pro dítě oporou, převažuje pozitivní hodnocení a pochvala.

ORGANIZACE CHODU MŠ

Provozní doba: budova mateřské školy: 6.30 – 17.00 hod.

barevná třída v základní škole: 7.30 – 16.30 hod.

Vnitřní uspořádání školy:

Mateřská škola má 4 třídy. Tři třídy jsou v budově MŠ s povolenou výjimkou kapacity zapsaných dětí na maximálně 28 ve třídě a jedna třída je umístěna v budově ZŠ s kapacitou maximálně 20 zapsaných dětí ve třídě. Děti jsou do tříd umístěovány podle věku. Všechny třídy mají celodenní provoz.

Příchody dětí:

Ráno od 6.30 hod. se děti scházejí v jedné třídě, odkud se v 7.30 hod. rozcházejí se svojí kmenovou učitelkou do jednotlivých tříd, kde dopoledne pod jejím vedením probíhají spontánní volné hry a individuální nebo skupinové činnosti dle třídního plánu učitelky. Rodiče mohou přivádět děti do mateřské školy nejpozději do 8.30 hod., po domluvě i později. Po příchodu do mateřské školy a převlečení dítěte v šatně jsou rodiče povinni předat dítě osobně učitelce ve třídě.

Případnou nepřítomnost dítěte jsou rodiče povinni nahlásit nejpozději do 8,00 hod., kdy se uzavírá docházka a počty dětí se hlásí do školní kuchyně. Pokud dítě není včas omluveno, je mu počítáno stravné za tento den.

Dítě, které přijde do MŠ s viditelnými příznaky onemocnění, nemůže být, s ohledem na ostatní děti, do mateřské školy přijato.

Odchody dětí:

Rodiče si mohou děti vyzvedávat ze školky buď po obědě od 12.30 do 13.00 hod. nebo odpoledne od 15.00 do 17.00 hod., po domluvě i v jiné časy. Rodiče si děti opět vyzvedávají osobně od učitelky ve třídě či, dle počasí, venku na zahradě.

Mimo rodičů je možné vydat dítě pouze osobám, které mají písemné zmocnění k vyzvedávání podepsané rodiči na zvláštním, k tomuto účelu určeném, formuláři.

Režim dne:

- 6.30 – 8.30 hod. = scházení dětí, ranní hry, individuální a skupinová práce s dětmi
- 8.30 – 9.00 hod. = komunitní kruh, rozhovory s dětmi, rozcvička
- 9.00 – 10.00 hod. = dopolední svačina a vzdělávací činnosti řízené učitelkou dle plánované nabídky
- 10.00 – 11.45 hod. = pobyt venku přizpůsoben aktuálnímu počasí
- 11.45 – 12.45 hod. = hygiena, oběd, příprava k odpočinku a relaxaci
- 12.45 – 14.00 hod. = poslech pohádky, relaxace, odpočinek
- 14.00 – 15.00 hod. = postupné vstávání dětí a odpolední svačina
- 15.00 – 17.00 hod. = zájmové činnosti, odpolední hry, dle počasí pobyt venku, rozcházení dětí

Spontánní hra je pro děti velmi důležitá, a proto prolíná všemi činnostmi dětí během celého dne. Učitelka na jejím základě zařazuje řízené činnosti s ohledem na věk, individuální potřeby dětí ve třídě a jejich bezpečnost.

Denně zařazujeme pobyt venku, jehož délku přizpůsobujeme aktuálnímu počasí a trávíme ho s dětmi buď na zahradě mateřské školy nebo na vycházce po okolí. Pravidelně zařazujeme i vycházky do nedalekého Prokopského údolí (hlavně s předškoláky).

Po obědě se děti připravují ve svých třídách k odpolednímu odpočinku a relaxaci. Každé dítě má svoje povlečené lůžkoviny označené značkou. Učitelka přečte dětem pohádku, po které následuje relaxace na lůžku tak, aby všechny děti měly možnost usnout, pokud to potřebují. Délka relaxace je přizpůsobena věku a potřebám dítěte, avšak nejméně 30 min.

Nejpozději ve 14.30 hod. všechny děti vstávají, oblékají se a chystají se na odpolední svačinu, po které probíhají spontánní hry dětí ve třídách nebo, dle počasí, na zahradě MŠ.

ŘÍZENÍ MŠ

Povinnosti všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Pedagogický sbor pracuje jako tým, na pravidelných poradách si předává zkušenosti. Zástupkyně MŠ vypracovala s ostatními učitelkami školní vzdělávací program. Mateřská škola spolupracuje s kmenovou základní školou.

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

V mateřské škole pracuje 8 pedagogických pracovníků, školnice, uklízečka, 2 kuchařky a topič na částečný úvazek.

Všechny učitelky si během roku prohlubují své odborné znalosti na různých vzdělávacích seminářích v rámci DVPP.

SPOLUÚČAST RODIČŮ

Spolupráci školy s rodinou považujeme za velmi důležitou, a proto se snažíme co nejvíce zapojit rodiče do dění mateřské školy. Organizujeme pro rodiče s dětmi různé tematické večery a tvůrčí dílny, při kterých si mohou rodiče se svými dětmi vyzkoušet různé výtvarné a pracovní techniky, zasoutěžit si a prožít příjemný večer s ostatními dětmi, jejich rodiči, ale i s učitelkami. Při této příležitosti se mohou rodiče informovat o rozvoji a pokrocích svých dětí u kmenové učitelky dítěte a zároveň sledovat přirozené chování svého potomka v přítomnosti ostatních dětí a dospělých.

Kromě těchto večerů se s rodiči setkáváme na schůzkách rodičů, které organizujeme na začátku školního roku, v pololetí a před nástupem nově přijatých dětí zápisem.

O prospívání a rozvoji dítěte informují učitelky individuálně rodiče také při každodenním předávání dětí a zároveň se s rodiči domlouvají na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Každý pedagog poskytuje konzultační hodiny pro zákonné zástupce dětí. Samozřejmostí je zachovávání mlčenlivosti a diskretnosti o soukromých záležitostech rodiny.

O dění v mateřské škole pravidelně informujeme rodiče prostřednictvím nástěnek v jednotlivých šatnách a na webových stránkách školy.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY

	Třída + počet zapsaných dětí	Věk dětí
Budova mateřské školy	Červená (28 zapsaných dětí)	3 - 4 roky
	Modrá (28 zapsaných dětí)	5 - 6 let
	Žlutá (28 zapsaných dětí)	3 - 4 roky
Budova základní školy	Barevná (20 zapsaných dětí)	5 - 6 let + děti s OŠD

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program naší mateřské školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je povinnou dokumentací mateřské školy.

Vzdělávací obsah je v předškolním vzdělávání důsledně pojímán jako kompaktní, vnitřně propojený a prakticky nerozdělitelný celek. Slouží rovněž jako podklad k tvorbě třídních vzdělávacích programů, které si v jednotlivých třídách zpracovávají učitelky s ohledem na věkové možnosti, znalosti, zájmy a potřeby dané třídy.

Filosofií naší mateřské školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě cestou přirozené výchovy a položit základy celoživotního vzdělávání podle možností, zájmů a potřeb dítěte. Naším hlavním cílem je vytvořit dětem příjemné, klidné a harmonické prostředí, důležité pro jejich duševní, sociální a tělesný rozvoj, vybavit je zdravými návyky a dovednostmi a zajistit, aby se v naší školce cítily spokojeně a v bezpečí. Jedině tak se pak mohou zdravě rozvíjet a efektivně učit. Každé dítě chápeme jako jedinečnou a neopakovatelnou osobnost, která má již v tomto věku právo být sama sebou. Snažíme se, aby dítě na konci předškolního vzdělávání bylo relativně samostatnou osobností a získalo základy kompetencí, důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací záměry ŠVP, vycházející z klíčových kompetencí, vzdělávacích oblastí a cílů programu, naplňujeme prostřednictvím tzv. integrovaných tematických bloků. Každý tematický blok má předem danou strukturu, do které třídní učitelky v jednotlivých třídách zasazují jednotlivé činnosti, aktivity a akce, v návaznosti na aktuální vnější i vnitřní podmínky mateřské školy. Obsah integrovaných tematických bloků proto není vypracován na celý rok v celé své podrobnosti.

Při tvorbě ŠVP využíváme různých programových zdrojů (alternativních pedagogik či metodických materiálů s uplatněním vlastních priorit školy). Vycházíme z analýzy konkrétních podmínek a situace, které má mateřská škola k dispozici a reflektujeme na potřeby a možnosti dětí včetně smysluplných požadavků rodičů.

Činnosti a konkrétní kroky přibližující děti ke klíčovým kompetencím předškolního vzdělávání jsou rozpracovány v integrovaných tematických blocích a třídních vzdělávacích programech naší mateřské školy.

Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání:

1. **Kompetence k učení:** dítě

- je schopno soustředěně pozorovat, zkoumat a objevovat svět kolem sebe, experimentovat
- užívá a rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům
- má elementární poznatky o světě a společnosti lidí i o jeho proměnách, orientuje se v prostředí ve kterém žije
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, klade otázky a hledá na ně odpovědi
- se učí spontánně i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a dokončí práci
- dokáže pracovat dle instrukcí a pokynů
- se učí s chutí, odhaduje své síly, hodnotí své pokroky a oceňuje výkony druhých
- získané zkušenosti uplatňuje v praktickém životě i v dalším učení

2. **Kompetence k řešení problémů:** dítě

- si všímá problémů ve svém okolí, snaží se jim porozumět a vypořádat se s nimi
- řeší problémy spontánně cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a uplatňuje přitom své dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení problémů logických i matematických postupů, chápe jednoduché algoritmy
- si zpřesňuje početní představy, užívá jednoduchých číselných a matematických pojmů
- pozná, která řešení vedou k cíli a která ne, dokáže zvolit ta správná
- se nebojí chybovat – ví, že se oceňuje nejen úspěch, ale i snaha

3. **Kompetence komunikativní:** dítě

- ovládá řeč, vhodně formuluje věty, samostatně a srozumitelně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, vede smysluplný dialog
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly a rozumí jejich významu
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá
- bez zábran a ostychu komunikuje v běžných situacích s dětmi i dospělými
- využívá informativní a komunikativní prostředky a chápe jejich význam (knížky, encyklopedie, počítač, telefon)
- vnímá existenci cizích jazyků a ví, že je možno se jim učit

4. **Kompetence sociální a personální:** dítě

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí vyjádřit svůj názor

- si uvědomuje zodpovědnost za své jednání a dokáže nést důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spolupracuje a domlouvá se při společných činnostech, dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřít
- v běžných situacích uplatňuje základní pravidla společenského chování
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- je opatrné při setkání s neznámými lidmi, dokáže odmítnout nevhodné chování i nepříjemnou komunikaci
- chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- se dokáže bránit projevům násilí, ponižování a ubližování jiného dítěte a chápe, že se takové chování nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

5. **Kompetence činnostní a občanské:** dítě

- dokáže svoje činnosti a hry plánovat, organizovat a vyhodnocovat
- rozpozná své silné a slabé stránky a dokáže je využít
- odhadne rizika svých nápadů a při cestě za svým záměrem umí měnit strategii dle okolností
- má smysl pro povinnost – chápe rozdíl mezi hrou, prací a učením, k úkolům přistupuje zodpovědně, váží si práce druhých
- spoluvytváří pravidla ve třídě, chápe důležitost jejich dodržování a ví, že za jejich porušování ponese následky
- se zajímá o dění kolem sebe a chápe, že aktivním přístupem lze získat a pasivním ztratit
- má základní představu o tom, co je a co není v souladu s lidskými morálními hodnotami a snaží se podle toho chovat
- si uvědomuje práva svá i druhých, učí se je chápat a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- si uvědomuje v jakém prostředí žije a že je může svým chováním ovlivňovat
- dbá na zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně

Průběžné cíle jsou plněny po celý školní rok, nemají časové omezení a jsou součástí každodenního života dítěte v mateřské škole. Prolínají se navzájem, nejsou činností chvilkovou, neplní se jednorázově, jsou průběžné, dlouhodobé, navazují na sebe a procházejí veškerými činnostmi dětí v mateřské škole.

Máme na paměti, že prvotní pro dítě je prožitek a vlastní zkušenost i uspokojování individuálních potřeb. I když máme touhu dítě něčemu naučit a předat mu co nejvíce potřebných informací pro další rozvoj a život, nesmíme zapomenout, že dítě si chce hrát. Učíme se dětem naslouchat, tolerovat je, nechat je prožít si dětství. Neženeme je za našimi představami, necháváme je prožívat jejich vlastní.

Tuto hlavní myšlenku se snažíme uplatňovat v našem ŠVP, jímž vytváříme prostor pro tvořivé myšlení a tvořivou práci. Každá tématická část je promyšlena a to jak z hlediska obsahu, tak z hlediska možností, jak na děti působit a jak je rozvíjet, podporovat a obohacovat jejich schopnosti, dovednosti,

hodnoty a postoje. Integrovanými tématickými bloky motivujeme děti, snažíme se vzbudit zájem přiblížením námětu a navozením plánovaných činností či situací. Dbáme na to, abychom volili takové činnosti, které by na sebe vzájemně dobře navazovaly, doplňovaly se a přirozeně vyplývaly z předchozích. V každém případě je třeba i nabídku činností vnímat jako otevřenou, počítat s tím, že se může měnit a že se připravený plán může upravovat, doplňovat a obohacovat.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah jsme si uspořádali do integrovaných tématických bloků, které vycházejí z přirozeného vývoje života dítěte a ze kterých učitelky vycházejí při plánování podtémat ve svém třídním vzdělávacím programu.

Integrované tématické bloky jsou společné pro všechny třídy mateřské školy. Jejich realizace, formy a metody naplnění jsou však otázkou individuality každé učitelky a její dětské skupiny. Společné vymezení a jednotná realizace zpracování by postrádala smysl. V integrovaných tématických blocích je doporučena forma realizace, kterou učitelka může využít plně nebo částečně, s uplatněním vlastních prvků a s přihlédnutím k individuálním a věkovým zvláštnostem dětské skupiny v její třídě.

Třídní vzdělávací programy zpracovávají v souladu obě učitelky, které spolupracují na jedné třídě. Vycházejí z dlouhodobých i dílčích cílů, navazují na pozorování a analýzu dětských projevů, na jejich požadavky, potřeby a momentální situaci v dětském kolektivu. Metody, formy a způsob práce každá učitelka používá podle vlastního uvážení a osobních pocitů, uplatňuje zde vlastní charakterové a profesní vlastnosti, zkušenosti a zaměření.

Týdenní plány zpracovávají učitelky na speciální předtiskuté formuláře, které jsme si k tomuto účelu samy navrhly a vypracovaly (příloha č.2). Na konci týdne předá vždy učitelka týdenní plán spolu s evaluací vedoucí učitelce MŠ ke kontrole a konzultaci. Po ukončení tématického bloku učitelky ve třídách písemně zhodnotí uplynulé období na speciálních, k tomuto účelu vytvořených, formulářích (příloha č.3) a toto hodnocení vedoucí učitelka neprodleně předá ředitelce školy.

Integrované tématické bloky jsou vytvořeny tak, aby zasahovaly všechny vzdělávací oblasti.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávacích oblastí je celkem pět. Čím více se všechny oblasti v každodenních činnostech propojují, tím více je vzdělávání přirozenější a účinnější. Přesto může některá oblast v daném integrovaném bloku převažovat a jiné se může blok dotýkat jen okrajově. Jsou to oblasti biologická, psychologická, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální a jsou nazývány:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická):

- fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- jemná motorika, koordinace ruky a oka
- sebeobsluha
- zdraví, bezpečí

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):

Jazyk a řeč

- výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- vnímání
- pozornost, soustředění, paměť
- tvořivost, vynalézavost, fantazie
- rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
- časoprostorová orientace
- základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
- řešení problémů, učení

Sebepojetí, city, vůle

- sebevědomí, sebeuplatnění
- sebeovládání, přizpůsobivost
- sebepojetí, city, vůle

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- komunikace s dospělým
- komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
- sociabilita

4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní):

- společenská pravidla a návyky
- zařazení do společenství
- kultura, umění

5. Dítě a svět (oblast environmentální):

- poznatky, sociální informovanost
- adaptabilita ke změnám
- vztah k životnímu prostředí

Vzdělávací oblasti v podobě konkretizovaných očekávaných výstupů jsou podrobně zpracovány v příloze č. 1.

INTEGROVANÉ TÉMATICKE BLOKY

Naše mateřská škola pracuje se vzdělávacím programem, který si nazvala:

„KDO SI HRAJE RADOST MÁ, SVĚT KOLEM SEBE POZNÁVÁ“

Jsme si totiž vědomy, že prvním a hlavním prostředkem dítěte k získávání základních poznatků a znalostí o světě je hra. Formou hry tedy probíhají veškeré spontánní i řízené aktivity dětí a během celého školního roku se snažíme hravým přístupem o všestranný rozvoj osobnosti dítěte.

Názvy tématických bloků:

1. **HRAJEME SI A POZNÁVÁME ...BARVY KOLEM NÁS...**
2. **HRAJEME SI A PROŽÍVÁME ...ADVENTNÍ ČAS...**
3. **HRAJEME SI A VNÍMÁME ...ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ...**
4. **HRAJEME SI A POZORUJEME ...PROBOUZEJÍCÍ SE PŘÍRODU...**
5. **HRAJEME SI A NAHLÍŽÍME ...NA SVĚT KOLEM SEBE...**

1. HRAJEME SI A POZNÁVÁME ...BARVY KOLEM NÁS ...

<p><u>Podtémata (návrh možných):</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Vzpomínky na léto.• Poznáváme se s kamarády.• Hrajeme si ve školce.• Co děláme celý den.• Rok je dlouhý copánek.• Podzime, podzime, co pro nás máš?• My jsme malí zahradníci.• Není drak, jako drak.• Na procházce v lese.• Podzimní paleta barev.• Foukej, foukej, větříčku.• Zdravý talíř.	<p><u>Charakteristika bloku a záměr:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Adaptace dětí na MŠ, seznámení se s režimem, prostředím a blízkým okolím MŠ, uvědomování si rozdílů mezi rodinou a mateřskou školou, znát své jméno a příjmení, značku.• Spoluvytváření pravidel soužití dětí ve třídě, rozvíjení pěkných vztahů mezi dětmi, naučit se znát jména ostatních dětí ve třídě, tvořivá manipulace s hračkami a stavebnicemi.• Vytváření časových představ částí dne v souvislosti s dětskými činnostmi, dny v týdnu, měsíce, střídání ročních období.• Všímání si změn v přírodě, seznamování se s podzimními druhy ovoce a zeleniny, s druhy stromů, charakteristickými znaky podzimu, vnímat proměny počasí a barev na podzim, jmenování podzimních plodů (kaštany, žaludy, šípky, houby), rozvíjení fantazie při tvoření z přírodnin, práce na zahradě, pouštění draka.• Získávání základních návyků, vedoucích ke zdravému životnímu stylu.
<p><u>Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:</u></p> <p><u>Dítě a jeho tělo (oblast biologická):</u></p> <ul style="list-style-type: none">- zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci- zvládnout hrubou a jemnou motoriku- zacházet s běžnými předměty denní potřeby a hračkami- zvládat sebeobsluhu- uplatňovat základní hygienické návyky- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí <p><u>Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):</u></p> <ul style="list-style-type: none">- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno- správně vyslovovat- vyjadřovat se samostatně- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité- zachytit a vyjádřit své prožitky- tvořivě využívat přírodní materiály při pracovních i výtvarných činnostech	

- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- orientovat se v prostoru a částečně se orientovat v čase
- rozlišovat některé obrazné symboly (značky)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- navazovat kontakty s dospělým
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- spolupracovat s ostatními
- seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhým

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní):

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- podílet se na spoluvytváření třídních pravidel
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- adaptovat se na život v MŠ
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných a pracovních činností

Dítě a svět (oblast environmentální):

- orientovat se bezpečně v novém prostředí
- osvojit si elementární poznatky v okolním prostředí
- poznávat blízké okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

2. HRAJEME SI A PROŽÍVÁME ...ADVENTNÍ ČAS ...

<p><u>Podtémata (návrh možných):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ať žijí duchové. • Usínání zvířátek. • Martin přijede na bílém koni. • Vím, kde jsem doma. • Síla rodiny. • Ten dělá to a ten zas tohle. • My jsme malí muzikanti. • Podzim usíná, čerti lezou z komína. • Mikuláši, pojd' jen blíž. • Vánoční cinkání. • Těšíme se na Ježíška. 	<p><u>Charakteristika bloku a záměr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznamování se s životním stylem zvířat a jejich přípravou na zimu (odlet ptáků do teplých krajín, vytváření zásob potravy a ukládání k zimnímu spánku). • Vytváření pozitivního vztahu k místu svého bydliště, znát svoji adresu (město, část obce, ulice, číslo domu), orientovat se v jeho okolí, při vycházkách poznat svůj dům, okno, balkon („Ukaž, kde bydlíš“). • Vytváření pozitivního vztahu ke své rodině. Vědět, kdo do ní patří, znát jména jednotlivých členů rodiny a jejich povolání, poznávat další profese. • Poznávání různých hudebních nástrojů, doprovázení říkadel a písní na dětské rytmické nástroje (Orffovy). • Seznamování se s tradicemi a zvyky spojenými se změnami v přírodě a příchodem zimy (Dušičky, příjezd Sv. Martina, Advent, Mikuláš, Vánoce). • Společné radostné prožívání vánočních příprav, podílení se na výzdobě třídy, výrobě dárečků a přáníček pro rodiče, přípravě besídky (nácvik básní, písní, tanečků, koled). • Užití si mikulášskou i vánoční nadílku.
<p><u>Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:</u></p> <p><u>Dítě a jeho tělo (oblast biologická):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (Orffovy nástroje) <p><u>Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - správně vyslovovat - ovládat dech, tempo a intonaci řeči - naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného 	

- soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- navazovat kontakty s dospělými
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte
- spoluvytvářet prostředí pohody
- porozumět běžným projevům emocí a nálad

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní):

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- pochopit funkci rodiny a jejích členů
- vnímat umělecké a kulturní podněty a zážitky
- dodržovat společenská pravidla a návyky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových, výtvarných a pracovních dovedností

Dítě a svět (oblast environmentální):

- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- ctít oslavy narozenin, svátků a slavností
- spoluvytvářet pohodu prostředí

3. HRAJEME SI A VNÍMÁME ...ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ ...

<p><u>Podtémata (návrh možných):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na tři krále. • Hola, hola, škola volá. • Jak si s námi hraje paní zima. • Zimní radovánky. • Co si v zimě oblékneme. • Mrazík a sluníčko. • Hostina u zvířátek. • Lidské tělo. • Sportem ku zdraví. • Pohádkový svět. • Masopustní veselí (karneval). 	<p><u>Charakteristika bloku a záměr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava předškolních dětí na zápis do ZŠ (rytmizace, slovní hrátky, tvoření rýmů, určování první a poslední hlásky ve slovech, grafické napodobování symbolů, poznávání tvarů, čísel a písmen), návštěva 1. třídy ZŠ. • Všímání si změn v přírodě s příchodem zimy, charakteristické znaky, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí. • Poznávání a provozování zimních her a sportů, pochopení důležitosti dodržování bezpečnosti při jejich provozování. • Poznávání a jmenování různých druhů oblečení (z čeho se vyrábí, jaký má vliv na ochranu zdraví), učít se samostatnosti při oblékání a svlékání, zapínání a rozepínání knoflíků a zipu, vázání kličky. • Seznamování se s tím, jak může člověk v zimě pomáhat volně žijícím zvířatům (krmítka, krmelce, vhodné potraviny). • Získávání základních návyků, vedoucích ke zdravému životnímu stylu člověka, uvědomování si významu pohybu a sportu pro naše zdraví, vědět, jak o své zdraví pečovat. • Získávání základních poznatků o lidském těle (znát jeho části a funkce, vnitřní orgány), poznávat rozdíly v těle dítěte, muže, ženy, zvířat, ptáků a ryb, chápat, že se naše tělo v průběhu času mění, učít se rozlišovat jednotlivé fáze lidského života. • Poznávání světa pohádek klasických, veršovaných i hudebních a jmenování jejich hlavních postav. Vyprávění pohádek podle obrázků i bez nich, pokus o jednoduchou dramaturgii, kreslení pohádek, výroba papírových loutek. • Výzdoba třídy, výroba papírových masek na karneval, karnevalové veselí.
<p><u>Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:</u></p>	

Dítě a jeho tělo (oblast biologická):

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- rozvoj jemné a hrubé motoriky
- správně držet tužku, kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit
- zvládat sebeobsluhu – samostatně se oblékat, svlékat, obout, zapnout a rozepnout knoflíky, zipy, vázat tkaničky, jíst příborem, používat kapesník, ...
- pojmenovávat části těla a některé orgány
- znát základní pojmy spojené se zdravím, pohybem a sportem
- dbát na osobní zdraví a na bezpečí svoje i druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví, uvědomovat si, co je nebezpečné

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):

- porozumět slyšenému
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- chápat jednoduché hádanky, vtipy, rýmy, rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na začátku a na konci slova
- rozlišovat obrazné znaky a symboly, graficky se vyjadřovat (poznat napsané své jméno, projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, podepsat se tiskacím písmem)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- odlišit hru od systematické povinnosti
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- rozlišovat vhodnost tykání a vykání
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- respektovat rozdílné schopnosti, důvěřovat vlastním schopnostem

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní):

- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

Dítě a svět (oblast environmentální):

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně zajímavé a jemu pochopitelné
- mít povědomí o širším přírodním prostředí v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- zajímat se, co se v okolí děje
- umět rozlišit pocit chladu a tepla – přizpůsobit oblečení
- uvědomovat si, že způsob, jakým se lidé chovají, ovlivňuje jejich zdraví i životní prostředí

4. HRAJEME SI A POZORUJEME ...PROBOUZEJÍCÍ SE PŘÍRODU ...

Podtémata (návrh možných):

- Vstávej, semínko, holala.
- Módní přehlídka na louce.
- Hody, hody, doprovody.
- Vítání jara.
- Jak se stromy oblékají.
- Říše zvířátek.
- Pozor semafor.
- Moje oblíbená knížka.
- Od pramínku k moři.
- Čáry, máry, kouzlím a čaruji, košťátko startuji.

Charakteristika bloku a záměr:

- Všímání si změn v přírodě na jaře, znát charakteristické znaky jara, druhy počasí, hry dětí v tomto období. Učit se vnímat probouzející se přírodu všemi smysly a vědět, jak ji chránit (třídění odpadu).
- Seznamování se s některými známými jarními květinami a rostlinami (jejich názvy, částmi, barvami) a s tím, co potřebují k životu.
- Seznamování se s některými známými druhy stromů a keřů (ovocné, listnaté, jehličnaté), znát jejich názvy, části, užitek pro člověka, vědět, co potřebují k životu.
- Seznamování se s velikonočními zvyky a tradicemi (pletení pomlázek, koledování, barvení vajíček), porovnat prožívání dnes a v minulosti, ve městě a na vesnici.
- Seznamování se se zvířaty domácími a hospodářskými, jejich mláďaty a užitek pro člověka.
- Poznávání zvířat exotických a volně žijících, seznamovat se s jejich životním stylem, druhem potravy, obydlím a vztahem k člověku.
- Seznamování se s pravidly bezpečného chování chodce v silničním provozu, funkcí semaforu a některými dopravními značkami.
- Poznávání významu knih jako zdroje zábavy a informací, šetrné zacházení s knihou, oblíbené knihy dětí.
- Seznamování se s vodou, která nás v přírodě obklopuje a s nebezpečím, které nás u vody může potkat. Rozlišování vodních toků (potok, říčka, řeka, moře, studánka, rybník, ...). Uvědomovat si důležitost vody pro člověka i živou a neživou přírodu.
- Pálení čarodějnic.

Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:

Dítě a jeho tělo (oblast biologická):

- dbát na osobní zdraví a na bezpečí svoje i druhých
- rozvíjet pohybové dovednosti
- zdokonalovat koordinaci pohybu
- správně zacházet s pomůckami a různými materiály
- napodobit základní geometrické obrazce
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- rozlišit základní geometrické tvary, barvy a vlastnosti předmětů
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zaregistrovat změny ve svém okolí
- zapamatovat si různé zvuky zvířat
- projevovat se citlivě k přírodě a živým bytostem
- projevovat zájem o knížky
- soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- podílet se na organizaci hry a činnosti
- uvědomovat si své možnosti a limity

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- přirozeně komunikovat s dospělými i druhými dětmi
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní):

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
- šetrně zacházet s knížkami a hračkami
- respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti svých vrstevníků
- vyjadřovat se pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

Dítě a svět (oblast environmentální):

- rozlišovat aktivity, které mohou okolní prostředí podporovat a které ho mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- být citlivý k přírodě, chápat význam třídění odpadu
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje
- chápat základní pravidla chování pro chodce

5. HRAJEME SI A NAHLÍŽÍME ...NA SVĚT KOLEM SEBE ...

<p><u>Podtémata (návrh možných):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Moje maminka (Den matek). • Praha stověžatá. • Život ve městě a na vsi. • Jede, jede, mašinka. • Na cestách vesmírem. • Děti z různých koutů světa. • Děti slaví svátek (Den dětí). • Malá maturita (loučení se školáky). • Hurá na prázdniny. 	<p><u>Charakteristika bloku a záměr:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prohlubování citových vztahů ke členům rodiny, oslava Dne matek (výroba dárků). • Seznamování dětí s hlavním městem ČR, dominantami a památkami Prahy, sídlem a jménem prezidenta, státní vlajkou, • Poznávání života ve městě a na venkově, uvědomování si rozdílů. • Seznamování se s krásami naší vlasti, chápat rozdíl mezi hradem, zámekem a zříceninou. • Jmenování dopravních prostředků, jejich třídění dle místa pohybu, význam pro člověka a vliv na životní prostředí. • Seznamování se s globusem, mapou a atlasem, vědět, k čemu slouží (cestování). • Vytváření povědomí o vesmíru a různých planetách, seznamování se s planetou Zemí a pojmy: hory, řeky, ostrov, moře, nížiny, světadíly. • Seznamování dětí s přírodou, zvířaty a lidmi v různých světadílech (různé rasy, národnosti, barvy pleti, zvyky, tradice, jazyky). • Užít si oslavu Dne dětí. • Rozloučení s předškoláky - malá maturita. • Plány na léto - rozhovory s dětmi o tom, kam se chystají na prázdniny, upozornění dětí na možná nebezpečí, která na ně v létě čekají a seznámení je s tím, jak jim předcházet (koupání v neznámé vodě, cizí lidé, bloudění, bezpečnost při cestování a v dopravním provozu, ...).
<p><u>Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:</u></p> <p><u>Dítě a jeho tělo (oblast biologická):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami - mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí - zacházet s běžnými předměty denní potřeby - pohybovat se koordinovaně a jistě v přírodním terénu 	

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):

- domluvit se slovy
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně formulovaných větách
- připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- projevovat zájem o nové věci
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- těšit se z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- rozlišovat vhodnost oslovování tykáním a vykáním
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní):

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vnímat odlišnosti mezi dětmi
- všímat si kulturních památek kolem sebe
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí
- respektovat dohodnutá pravidla v kulturních místech a zařízeních

Dítě a svět (oblast environmentální):

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý, pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi a o existenci jiných zemí, národů a kultur
- mít poznatky o planetě Zemi a vesmíru
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

7. PŘEHLED EVALUAČNÍ ČINNOSTI ŠKOLY

Evaluaci chápeme jako neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v MŠ a bereme ji jako důležitou součást pro zkvalitnění práce naší mateřské školy ve prospěch dětí.

Jedná se o ucelený provázaný proces, který je uplatňován soustavně a zároveň na úrovni školy, třídy i jednotlivých dětí.

Vyhodnocování je prováděno průběžně a jeho výsledky pravidelně konzultujeme na pedagogických poradách.

- na úrovni školy hodnotíme především efektivnost vzdělávacího procesu, ale i plnění cílů a záměrů ŠVP vzhledem k podmínkám školy a práci pedagogického sboru.
- na úrovni tříd hodnotíme především metody, prostředky a formy práce vzhledem k reakcím dětí a přínosu pro děti.
- na úrovni jednotlivých dětí hodnotíme individuální vývoj dítěte během vzdělávacího procesu.

Evaluace a autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí a sledování jejich pokroků
- pozorování herních aktivit dětí
- rozhovorů s dětmi i s rodiči
- rozhovorů a rozborů při pedagogických poradách
- hospitační a kontrolní činnosti
- písemného hodnocení jednotlivých TVP a tématických bloků
- analýz ŠVP a podmínek školy

ČASOVÝ PLÁN EVALUACE

Evaluace týdenního TVP - (formulář je součástí přílohy č.2)

Provádíme ji písemně 1x týdně po ukončení týdenního bloku.

Evaluaci provádí učitelky a předkládají ji ke kontrole zástupkyni řed. pro MŠ.

V hodnocení učitelka zpravidla zaznamenává:

- co se děti během týdne naučily nebo dozvěděly nového
- jakým způsobem děti reagovaly na jednotlivé činnosti
- které činnosti děti upřednostňují
- na co je třeba navázat v dalším týdnu, případně co nadále procvičovat
- postřehy a doporučení pro další práci s dětmi ve třídě
- jaké metody, prostředky a formy práce zvolila, zda byly či nebyly vhodné a proč

Evaluace integrovaného tématického bloku - (formulář je součástí přílohy č.3)

Provádíme ji písemně vždy po ukončení tématického bloku, zpravidla 1x měsíčně.

Evaluaci provádí učitelky, předkládají ji ke kontrole zástupkyni řed. pro MŠ a ta ji neprodleně předává ředitelce školy.

V hodnocení učitelka zpravidla zaznamenává:

- název tématického bloku
- jednotlivá podtémata
- co děti nejvíc zaujalo
- co se děti během tohoto období naučily
- co se povedlo, co se nepovedlo a proč
- závěry a doporučení pro další činnost

Evaluace dítěte - (evaluační dokument dítěte je součástí přílohy č.4)

Provádíme ji písemně 2x ročně (říjen a březen), v případě potřeby častěji.

Evaluaci provádí učitelky na základě pozorování dítěte. Kontrolu provádí zástupkyně řed. pro MŠ.

V hodnocení učitelka zpravidla zaznamenává:

- individuální rozvoj dítěte během vzdělávacího procesu
- jeho chování k ostatním dětem a učitelce
- rozvoj slovní zásoby
- rozvoj manuální zručnosti
- jeho pohybový a rozumový vývoj
- hygienické návyky
- rozvoj hudebního, výtvarného a pracovního projevu
- schopnost soustředění a pozornosti
- rozvoj paměti

Evaluace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - (plán DVPP s ohledem na potřeby školy)

Provádíme ji ústně na pedagogických poradách, přibližně 4x ročně.

Zástupkyně řed. pro MŠ shromažďuje jednotlivá osvědčení o absolvování DVPP a předává je ředitelce školy.

V hodnocení předávají pedagogické pracovnice ostatním kolegyním:

- zajímavé informace a poznatky získané na jednotlivých seminářích a školeních, které pak mohou všechny využít při zkvalitňování další práce

Evaluace a autoevaluace pedagogických pracovníků - (kritéria pro hospitační činnost jsou součástí přílohy č.5)

Provádíme ji operativně formou vzájemných hospitací, dle potřeby ústně či písemně.

Evaluaci provádí zástupkyně řed. pro MŠ, ale mohou ji mezi sebou provádět vzájemně i všechny učitelky. Získané poznatky konzultujeme na pedagogických poradách, náhlé problémy ihned.

Při hospitacích se zpravidla u učitelky sleduje:

- její chování k dětem i k rodičům
- respektování individuálních potřeb a schopností dětí
- naplňování cílů a záměrů TVP
- jaké byly zvoleny metody, prostředky a formy práce, zda byly či nebyly vhodné a proč
- vedení povinné dokumentace
- dodržování dostatečně dlouhé doby pobytu venku
- vyváženost odpočinku a aktivity dětí v průběhu dne

Evaluace a autoevaluace všech zaměstnanců MŠ

Provádíme ji operativně formou kontroly, dle potřeby ústně či písemně.

Evaluaci provádí zástupkyně řed. pro MŠ, ale mohou ji mezi sebou provádět vzájemně i všichni zaměstnanci. Získané poznatky konzultujeme na provozních poradách, náhlé problémy ihned.

Při kontrolách se zpravidla u zaměstnanců sleduje:

- jejich chování k dětem i k rodičům
- jejich týmová spolupráce, aktivní účast na řízení a provozu MŠ, osobní zodpovědnost za to, co dělám a proč to dělám, loajalita ke škole
- dodržování pracovní doby a její písemné zaznamenávání
- aktivní účast na společných akcích školy

Evaluace ŠVP a závěrečná autoevaluace - (kritéria pro autoevaluaci jsou součástí přílohy č.6)

Provádíme ji ústně 1x ročně na konci školního roku, případná aktualizace je provedena písemně.

Evaluaci provádí zástupkyně řed. pro MŠ spolu s ostatními zaměstnanci školy na provozní a pedagogické poradě.

Při evaluaci ŠVP se zpravidla hodnotí:

- naplňování cílů a záměrů ŠVP
- propojenost a soulad s RVP PV
- způsob zpracování a realizace vzdělávacího obsahu, obsahová a formální kvalita integrovaných tématických bloků
- efektivita práce se ŠVP, jeho využívání učitelkami
- kvalita podmínek vzdělávání (předpoklady, okolnosti, situace)
- využívání prostor a vybavení školy a školní zahrady
- zhodnocení věcných podmínek školy vzhledem k záměrům ŠVP (vybavení tříd, zahrady, ...)
- příspěvky rodičů

Při autoevaluaci zaměstnanci zpravidla hodnotí:

- každá učitelka sama sebe
- každá učitelka svoji třídní skupinu dětí
- každý zaměstnanec prostředí mateřské školy
- každý zaměstnanec ostatní zaměstnance a vztahy na pracovišti

PŘÍLOHY

ŠKOLNÍHO

VZDĚLÁVACÍHO

PROGRAMU

pro předškolní vzdělávání

Přílohy č.:

1. *Konkretizované očekávané výstupy RVP PV*
2. *Týdenní třídní plán*
3. *Hodnotící list tématického bloku*
4. *Evaluační dokument dítěte*
5. *Hospitační činnost – kritéria*
6. *Závěrečná autoevaluace – kritéria*

PŘÍLOHA č. 1

KONKRETIZOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV

Materiál „Konkretizované očekávané výstupy“ doplňuje dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Konkretizované očekávané výstupy rozpracovávají a zpřesňují jednotlivé očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí v RVP PV, které jsou popsány v optimální úrovni a které lze považovat pro děti na konci předškolního období za žádoucí.

Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

S pomocí konkrétních očekávaných výstupů stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou výstupy kódovány, uspořádány nejen do pěti vzdělávacích oblastí RVP PV, ale v jejich rámci dále utříděny do konkrétnějších „podoblastí“ rozvoje a učení dítěte. Protože vzdělávací oblasti v RVP PV se vzájemně prolínají, jsou i některé očekávané výstupy uváděné v jednotlivých vzdělávacích oblastech provázané, popř. se do určité míry opakují. Dále jsou očekávané

výstupy uvedeny ve zkrácené podobě a pojmy, které upřesňují očekávaný výstup, se posouvají do kategorie konkretizovaný výstup.

Struktura:

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
- Sebeobsluha
- Zdraví, bezpečí

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
- Pozornost, soustředění, paměť
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
- Časoprostorová orientace
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
- Řešení problémů, učení

5.2.3. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
- Sebeovládání, přizpůsobivost
- Sebepojetí, city, vůle

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
- Sociabilita

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
- Zařazení do společenství
- Kultura, umění

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
- Adaptabilita ke změnám
- Vztah k životnímu prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 1 DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.1 Zachovávat správné držení těla 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru 5.1.4 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly</i> - <i>běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze</i> - <i>vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu</i> - <i>otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
--	---

Podoblast	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku</p> <p>5.1.14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím - vést stopu tužky při kresbě, apod. - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena - pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepít, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Podoblast	Sebeobsluha
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky</p> <p>5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky

	- <i>udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce</i>
--	--

Podoblast	Zdraví, bezpečí
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy používané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem</p> <p>5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí</p> <p>5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí</p> <p>5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)</i> - <i>mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách</i> - <i>znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek</i> - <i>uvědomovat si, co je nebezpečné</i> - <i>projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám</i> - <i>chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)</i> - <i>znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)</i> - <i>vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)</i> - <i>bránit se projevům násilí</i>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

	Jazyk a řeč
Podoblast	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat</p> <p>5.2.1.5 Domluvit se slovy</p> <p>5.2.1.6 Porozumět slyšenému</p> <p>5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>2.1.11 Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti</p>

<p><i>Konkretizované výstupy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií</i> - <i>vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu</i> - <i>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)</i> - <i>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí</i> - <i>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky</i> - <i>dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)</i> - <i>dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)</i> - <i>sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat</i> - <i>předat vzkaz</i> - <i>chápat jednoduché hádanky a vtipy</i> - <i>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu</i> - <i>poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)</i> - <i>rozkládat slova na slabiky</i> - <i>vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova</i> - <i>rozlišit krátké a dlouhé samohlásky</i> - <i>znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit</i> - <i>vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce</i>
--------------------------------------	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Vnímání
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)</i> - <i>rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus</i> - <i>sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech</i> - <i>rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky</i> - <i>správně reagovat na světelné a akustické signály</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Pozornost, soustředěnost, paměť
Očekávané výstupy Z RVP PV	<p>5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost</p> <p>5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i události – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňovat postřeh a rychlost

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků,

	<p><i>s dopomocí otázek atd.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení
--	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
Očekávané výstupy Z RVP PV	<p>5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité</p> <p>5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol) - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Časoprostorová orientace
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy</p> <p>5.2.2.9 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>

Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
------------------------	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat</p> <p>5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrídít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - řešit labyrinty (sledovat cestu)

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Řešení problémů, učení
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně</p> <p>5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu,</p>

	<p>sledovat divadlo, film</p> <p>5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl</i> - <i>samostatně se rozhodnout v některých činnostech</i> - <i>jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí</i> - <i>vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je</i> - <i>projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích</i> - <i>verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)</i> - <i>přicházet s vlastními nápady</i> - <i>projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat</i> - <i>nechat se získat pro záměrné učení</i> - <i>odlišit hru od systematické povinnosti</i> - <i>zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)</i>

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebevědomí a sebeuplatnění
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině</p> <p>5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci</p> <p>5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)</i> - <i>zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé</i> - <i>samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)</i> - <i>respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých</i> - <i>uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je</i> - <i>umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)</i> - <i>snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umět kooperovat, dohodnout se s ostatními</i> - <i>přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)</i> - <i>nebát se požádat o pomoc, radu</i>
--	---

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebeovládání a přizpůsobivost
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity</p> <p>5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídít)</i> - <i>odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné</i> - <i>plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)</i> - <i>hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem</i> - <i>přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit</i> - <i>přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci</i> - <i>umět se přizpůsobit změnám</i>

	Sebepojetí, city, vůle
podoblast	Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení</p> <p>5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky</p> <p>5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování</p> <p>5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>odložit splnění osobních přání na pozdější dobu</i> - <i>odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)</i> - <i>přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit</i> - <i>přijímat pokyny</i> - <i>plnit činnosti podle instrukcí</i> - <i>přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese</i> - <i>projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)</i> - <i>přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat</i>

	<p><i>pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)</i> - <i>umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)</i> - <i>Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)</i>
--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ (SOCIÁLNÍ)

Podoblast	Komunikace s dospělým
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)</i> - <i>spolupracovat s dospělým</i> - <i>respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)</i> - <i>obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.</i> - <i>rolišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání</i>

Podoblast	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)</i> - <i>chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat</i> - <i>vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat</i> - <i>spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem</i> - <i>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.</i> - <i>využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)</i>

Podoblast	Sociabilita
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

	5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení</i> - <i>všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)</i> - <i>chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené</i> - <i>k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)</i> - <i>porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)</i> - <i>nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout</i> - <i>bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)</i> - <i>uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke starší)</i> - <i>spoluvytvářet prostředí pohody</i> - <i>respektovat rozdílné schopnosti</i> - <i>důvěřovat vlastním schopnostem</i> - <i>cítit sounáležitost s ostatními</i> - <i>nabídnout pomoc</i>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 4 DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIOKULTURNÍ)

Podoblast	Společenská pravidla a návyky
Očekávané výstupy Z RVP	<p>5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi</p> <p>5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat</p> <p>5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,</i> - <i>dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti</i> - <i>chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat</i> - <i>zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby</i> - <i>rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy</i> - <i>pojmenovat povahové vlastnosti</i> - <i>pochopit funkci rodiny a jejich členů</i>

podoblast	Zařazení do třídy/do skupiny/
Očekávané výstupy Z RVP	<p>5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování</i> - <i>reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)</i> - <i>vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy</i> - <i>navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství</i> - <i>cítit se plnohodnotným členem skupiny</i> - <i>projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí</i> - <i>být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu</i>

podoblast	Kultura, umění
Očekávané výstupy Z RVP	<p>5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky</p> <p>5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální</p>
Rozpracované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)</i> - <i>vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)</i> - <i>v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění</i> - <i>všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)</i> - <i>zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)</i> - <i>vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)</i>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast	Poznatky, sociální informovanost
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí</p> <p>5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)</i> - <i>zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují</i> - <i>rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)</i> - <i>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)</i> - <i>uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný</i> - <i>mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)</i> - <i>mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)</i> - <i>mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)</i> - <i>chápat základní pravidla chování pro chodce</i> - <i>mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav</i>

Podoblast	Adaptabilita ke změnám
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování</i> - <i>vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako</i>

	<p><i>samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ctít oslavy narozenin, svátků, slavností</i>
--	---

Podoblast	Vztah k životnímu prostředí
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat</p> <p>5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí</i> - <i>uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)</i> - <i>všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.</i> - <i>spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)</i> - <i>být citlivý k přírodě</i>

PŘÍLOHA č. 2

TÝDENNÍ TŘÍDNÍ PLÁN

Tématický blok:

Podtémata:

Datum:

Písnička k tématu:

Básnička k tématu:

Dítě a jeho tělo:

Dítě a jeho psychika:

Dítě a ten druhý:

Dítě a společnost:

Dítě a svět:

Poznámky pro evaluaci:

PŘÍLOHA č. 3

HODNOTÍCÍ LIST ZA MĚSÍC: _____

TÉMATICKÝ BLOK: _____

PODTÉMATA: _____

CO DĚTI NEJVÍC ZAUJALO: _____

CO SE DĚTI NAUČILY: _____

CO SE Povedlo, CO NE A PROČ: _____

ZÁVĚRY PRO DALŠÍ ČINNOSTI: _____

V Praze dne: _____

Zpracovala: _____

Při řízených činnostech:

- projevuje zájem o dění
- snadno se rozptyluje
- vyžaduje pomoc učitelky
- je spokojený se svými výrobky
- ničí výrobky své i druhých dětí
- nechce nic dělat
- nevěří si

Návyky:

- zná jména dětí i dospělých
- spontánně se zapojuje do činností
- neničí věci
- dodržuje stanovená pravidla
- dokončuje započatou práci
- uklízí po sobě
- správně se svléká
- správně se obléká
- zapíná a rozepíná knoflíky
- zapíná a rozepíná zip
- používá k jídlu: lžíci vidličku celý příbor
- jí samostatně

Slovní zásoba:

- aktivní
- pasivní
- používání synonym homonym antonym
- správné skloňování
- opakuje slova, věty
- pochopí a vykoná slovní příkazy
- porozumí pohádkám, krátkým příběhům
- umí vést dialog s dětmi s učitelkou
- umí naslouchat
- správně klade otázky
- umí vyslovit svá přání
- dovede sdělit zážitky a představy
- správně tvoří věty
- popisuje obrázky a ilustrace
- umí převyprávět příběh
- recituje správně rytmicky
- správné užívání tvarů podstatných jmenpřídavných jmen sloves
- rozkládání slov na slabiky
- skládání slov ze slabik
- rozlišování délky samohlásek
- rozlišování hlásky na začátku slova na konci slova uprostřed slova
- vytleskávání rytmu

Manuální zručnost:

- modeluje
- trhá papír
- vytrhává podle obrysu
- vystřihuje, umí držet nůžky
- skládá ze stavebnice
- skládá z papíru
- navléká korálky
- váže uzel
- váže tkaničky
- zapíná knoflíky
- rozepíná knoflíky
- vkládá předměty do sebe
- lepí

- správně drží tužku
- umí používat štětec

Pohybový vývoj:

- chůze - po špičkách hod spodní oblouk horní oblouk
 - na patách
 - pozadu chytání míče ano ne
 - po lavičce
 - úkroky stranou
 - na bobku
- běh
- skok - sounož
 - jednoož - po levé
 - po pravé
 - přes překážky
- lezení - po čtyřech - po kolenou - po chodidlech

Vztahy, míry a představa o prostoru:

Barvy - základní - všechny - žádné - pouze:
 Geometrické tvary - čtverec - trojúhelník - obdélník - kruh
 Používá a rozumí pojům - před - pod - za - vedle - mezi - na - ve
 Vlastnosti předmětů - je - není
 Pojem a představa - levá - pravá
 Tvoření - dvojic - trojic - určit odlišné
 Uspořádání - první - poslední - před - za - hned před - hned za

Hudební činnosti:

- Správně intonuje
- Udrží melodii
- Pamatuje si melodii, slova
- Udrží rytmus Vytleská rytmus Udrží rytmus na hudeb. nástrojích

Výtvarný projev:

Bezobsažné čmáranice Hlavonožci Zobrazování (čeho?)

Námětová kresba Dokonalá postava Detailní kresba

Barevnost: používá všechny barvy pouze některé (které?)

Rozumový vývoj:

- Zná své jméno a příjmení
- Zná jméno rodičů a prarodičů
- Zná jméno své učitelky
- Časové představy - ráno - dopoledne - poledne - odpoledne - večer - noc
- Pojmy - včera - dnes - zítra
- Zná adresu bydliště
- Umí vyjádřit, co dělají rodiče
- Umí pojmenovat části lidského těla - hlava - krk - trup - ruce - nohy - záda
- Části hlavy
- Části paží
- Části nohou
- Z čeho se tělo skládá - kosti - svaly - krev - orgány
- Pojmenuje vlastnosti materiálů, z kterých jsou předměty vyrobeny
 - sklo - papír - guma - PVC - korek - molitan - vlna - dřevo - kov
- Příroda:
 - stromy jehličnaté
 - stromy listnaté
 - rozdíl strom x keř
 - Zná plody stromů
 - Zná základní druhy ovoce a zeleniny
 - Zná zvířata - domácí - hospodářská - exotická
 - Umí pojmenovat mláďata domácích zvířat

- Zná roční období
- Určí a pojmenuje různé druhy počasí

Soustředění a pozornost, paměť:

- snadno se rozptýlí
- je soustředěný po celou řízenou činnost
- paměť - krátkodobá - dlouhodobá
- písně, říkadla a pohádky si zapamatuje - snadno - obtížně - vůbec

Hra:

- individuální
- párová
- paralelní
- skupinová
- nehraje si vůbec
- konstruktivní
- námětové
- je dominantní
- nechá se vést
- nezapojuje se děti ho nechtějí

PŘÍLOHA č. 5

HOSPITAČNÍ ČINNOST

V současné době nebereme hospitaci jako posouzení odbornosti na straně učitelky, ale jako oboustranné obohacení účastníků (vedoucí učitelka – učitelka, učitelka – učitelka), které by v rámci jejich odbornosti mělo posouvat obě zúčastněné k vyšším odborným i osobnostním kvalitám. Nejde jen o vzájemné ovlivňování a výměnu zkušeností, ale také o hledání optimálních cest k naplňování stanovených cílů efektivního předškolního vzdělávání. Výraznějším přínosem hospitační činnosti by měl být i posun úrovně sebereflexe pedagogů a tím i následně celkové kvality pedagogické práce.

Je však známou věcí, že hospitační činnost není činností populární ani mezi učitelkami, ani mezi vedoucími pracovníky. Problémem nebývá ani tak otázka, zda vůbec hospitovat, ale jak hospitovat, aby hospitace splnila svůj účel a nedošlo naopak ke zhoršení vztahů mezi vedoucím pracovníkem a učitelkami – ztrátě důvěry ve schopnost fundovaně poradit, popřípadě aby nedošlo ke ztrátě důvěry v její lidské vlastnosti (nebo na opačné straně k úplnému selhání hospitované učitelky).

Hospitační činnost není pouze nástrojem kontroly, ale měla by být zkušeností, která obohacuje oba aktéry této činnosti a posouvá pedagogickou práci k vyšší kvalitě.

Zatímco výchova v rodině spoléhá především na přirozené zrání a postupný rozvoj dítěte, odborná činnost pedagoga by měla zajistit, aby vývoj i učení dítěte probíhaly ve vztahu k jeho individuálním možnostem a potřebám co nejefektivněji. Právě proto je důležité, abychom průběžně monitorovali tyto procesy a sledovali, jakými prostředky učitelka u dítěte podporuje možnosti i potřeby dítěte, jeho vzdělávací a osobnostní pokroky.

Při hospitaci dodržujeme předem stanovená pravidla:

- nezasahovat do práce
- chovat se nenápadně
- dělat si poznámky
- při rozboru nechat vyjádřit nejprve pocity a hodnocení hospitovaného
- diskutovat
- hledat společný úhel pohledu
- vycházet z pozitiv – chválit (vyhnout se tvrdě formulovaným stanoviskům)
- hledat společné cesty k odstranění chyb
- na závěr společně zformulovat konkrétní, jasná a kontrolovatelná doporučení a východiska

Typy hospitací:

- komplexní (pohled na celkovou práci hospitovaného)
- monotematické (úroveň okruhu činností)
- orientační (aktuální stav situace)
- analytická (rozbor určité nepříznivé situace)
- jednotlivé (úroveň začínajících, nových, problémových uč.)

Okruhy sledovaných a hodnocených jevů jsou podmínky vzdělávání, realizace vzdělávacího programu a hodnocení efektivity vzdělávání včetně průběžných výsledků dětí. Akt hodnocení je charakterizován porovnáváním reálného stavu a plánovaného cíle.

PEDAGOGICKÁ KRITÉRIA HOSPITACE:

- vytvoření prostoru pro individuální a skupinové aktivity
- využití tvořivého přístupu při výchovně vzdělávacích činnostech
- efektivní využití tvořivého času, prolínání řízených výchovně vzdělávacích činností s klidovými, prožitkovými a herními činnostmi
- schopnost umět dětem naslouchat
- vést děti k citlivému vnímání svých vrstevníků, kamarádů a ostatních dětí v mateřské škole
- využívání pozitivního posilování dovedností, znalostí a schopností dětí
- využívání zpětné reflexe při společném hodnocení ve skupině dětí nebo individuálně (umět sdělit před ostatními příjemné i nepříjemné pocity)
- vedení dětí k sebehodnocení, sebekontrolě, odpovědnosti za sebe a své chování
- sebevzdělávání učitelky, využití nových poznatků při výchovně vzdělávací práci v MŠ, včasné příchody, dodržování pracovní doby, příprava, komunikace s rodiči, řešení konfliktů
- schopnost autoevaluace učitelky, zdůvodnění vlastních metod a postupů

RESPEKT K PŘIROZENÝM LIDSKÝM POTŘEBÁM (indikátory, pomocí kterých se toto dá zjišťovat u učitelek)

- užívá ve své práci některý z modelů lidských potřeb, zná ho
- při vhodné příležitosti se vyjadřuje ke vzhledu, oblečení, projevům dítěte, aby mu poskytla pozitivní zpětnou vazbu
- vede děti k tomu, aby nejprve samy hledaly řešení výchovných problémů
- komunikuje s dětmi i jinak, než verbálně
- pozoruje děti záměrně a cílevědomě, především při hrách
- sleduje individuální vývoj a zvláštnosti dětí a zaznamenává změny
- z chování dítěte pozná, kdy je frustrováno
- respektuje identitu a zvyklosti rodiny
- problémy, se kterými se děti na ni obracejí, chápe vážně, nikdy je nezlehčuje, ani je neobrací v žert
- sleduje, zda se některé dítě necítí na okraji zájmu skupiny
- sleduje cíleně vztahy mezi dětmi ve třídě
- projevuje všem dětem emoční vřelost
- přijímá každé dítě nepodmíněně, takové, jaké je

Škála hodnocení:

- 1..... nikdy
- 2..... výjimečně
- 3..... občas
- 4..... často
- 5..... pravidelně

Ředitel Tyršovy ZŠ a MŠ ve spolupráci s vedoucí učitelkou MŠ hodnotí:

- úroveň pedagogického procesu
- úroveň a vedení pedagogické a jiné dokumentace

PŘÍLOHA č. 6

ZÁVĚREČNÁ AUTOEVALUACE

Na konci školního roku, na závěrečné pedagogické a provozní poradě, zpravidla zpracováváme autoevaluci tak, že každá učitelka hodnotí sama sebe, svoji kolegyni ve třídě a svoji třídní skupinu dětí. Dále všichni zaměstnanci hodnotí prostředí mateřské školy, ostatní zaměstnance a vztahy na pracovišti. Kritéria hodnocení jsme zpracovali do několika oblastí a bodů tak, abychom podle nich mohli postupovat při tomto závěrečném hodnocení, popřípadě mohli použít i jako podklad k hospitaci.

Škála hodnocení:

- 1. NIKDY** – ne, neděláme to, mezi dětmi se takové chování a jednání nevyskytuje (evaluovaný objekt se takto nikdy nechová, nikdy se tento projev neobjevuje)
 - 2. VÝJIMEČNĚ** – víme o tomto projevu (situaci), ale daří se naplnit jen sporadicky, spíše náhodně (tato situace či projev se objevuje – projevuje – jen velmi náhodně a zřídka)
 - 3. OBČAS** – snažíme se vědomě záměr naplnit (vést děti) a někdy se nám daří, ale přicházejí i situace, kdy se nedaří (je zde snaha sledovaný děj, situaci vykonat zdárně, ale ne vždy se to podaří, spíše je zdar ojedinělý)
 - 4. ČASTO** – již víme dobře jak věci zařídit, ale pokaždé optimálního výsledku, nedosáhneme. Děti se dovedou projevit žádoucím způsobem, ale ne vždy, mají svoje výkyvy (kladný výsledek je v převaze).
 - 5. PRAVIDELNĚ** – daří se nám spolehlivě dosahovat optimálních výsledků, všechny děti se uvedeným způsobem chovají vždy, takový způsob jednání je pro nás samozřejmostí a pravidlem (tento projev je pravidelný, opakovaný a samozřejmý, opakuje se vždy)
-

HODNOCENÍ DĚTÍ, TŘÍDNÍ SKUPINY:

Děti:

1. pomalé mají možnost dokončit činnost (kreslení, úklid hraček, oblékání...) ve vlastním tempu
2. se obracejí k dospělým se žádostí o pomoc
3. se vzájemně a často domlouvají
4. řeší konflikty samostatně
5. dodržují domluvená pravidla vzájemného chování
6. se přiměřeně prosazují, ne na úkor druhých
7. dochází celou dobu docházky do MŠ do stejné třídy, se stejnými kamarády
8. starší děti samy přenášejí pravidla na mladší (vytváří se tradice)
9. přicházejí do MŠ podle potřeby rodiny
10. mají v průběhu dne dostatek času pro spontánní činnosti
11. pobývají rády venku
12. dodržují dohodnutá pravidla o bezpečném zacházení s náradím, náčiním
13. využívají náradí a náčiní pro pohybové aktivity během celého dne

14. zvládají přiměřeně věku samostatně sebeobslužné činnosti v oblékání
15. jsou samostatné v hygienických návycích
16. se chodí napít během celého dne, dle potřeby
17. se chovají u stolu kulturně
18. mladší používají lžíci nebo příbor podle vlastní volby
19. starší používají příbor
20. si přinášejí samostatně jídlo
21. po sobě odnášejí použité nádoby
22. jedí zeleninové saláty i tepelně zpracovanou zeleninu
23. mají na jídlo dost času, pomalejší děti mohou jíst dostatečně dlouho
24. si berou hračky samy
25. si vystavují herní výtvary na určeném místě
26. jsou do hry ponořené, nenechávají se příliš rušit vnějšími podněty
27. po ukončení hry (činnosti) po sobě uklízejí
28. používají ve hrách improvizované kostýmy a látky
29. se výtvarně podílejí na vývěškách (informace pro rodiče)
30. si zdobí třídu, šatnu i celou budovu vlastními výtvary
31. přicházejí do MŠ rády, těší se příští den
32. se obracejí s důvěrou na všechny zaměstnance se svými přáními a potřebami
33. říkají bez obav, že něco nechtějí (jíst, dělat...)
34. se pouští do činností bez obav z chyby
35. přibírají další děti do činnosti, hry
36. nehledají příčinu svého nezdaru mimo svou osobu
37. mají možnost ovlivnit výběr činností, které budou ve třídě probíhat
38. mají možnost ovlivnit průběh těchto činností
39. pečují o úpravu okolí MŠ
40. dokáží si samostatně hrát a pracovat v různě velkých skupinách
41. se spontánně zajímají o probíranou tematickou část
42. jsou tvořivé a nápadité při vyhledávání činností
43. ve spontánní hře zpracovávají právě probíranou tematickou část
44. svobodně si volí z nabídky činností
45. v 6 letech prokazují svým chováním a jednáním naplnění ukazatelů dosaženého vzdělání

VLASTNÍ HODNOCENÍ UČITELKY:

Já:

1. vyjadřuji se při vhodné příležitosti ke vzhledu, oblečení a projevům dítěte tak, abych mu poskytla zpětnou vazbu
2. vedu děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů
3. komunikuji s dětmi i jinak než na verbální úrovni
4. pozoruji děti cíleně a záměrně, především při hrách
5. sleduji individuální a věkové zvláštnosti dětí a zaznamenávám změny
6. poznám z chování dítěte, že je frustrováno
7. respektuji identitu a zvyklosti rodiny
8. problémy, se kterými se na mě děti obracejí, chápu vážně (nikdy je nezlehčuji, neobracím v žert)
9. sleduji, zda se některé dítě cítí na okraji zájmu skupiny
10. sleduji cíleně vztahy mezi dětmi ve třídě
11. projevuji všem dětem emoční vřelost
12. přijímám každé dítě nepodmíněně, takové, jaké je
13. sleduji slovní zásobu a komunikační obratnost jednotlivých dětí
14. sleduji výslovnost a gramatickou správnost v řeči jednotlivých dětí

15. jsem mluvním vzorem
16. dbám na dodržení hygieny hlasu dítěte
17. zařazuji záměrně různé kooperativní hry
18. využívám metodu komunitního kruhu
19. pozoruji činnosti dětí, vyčkám a případně do ní ve vhodný čas vstoupím s pomocí či radou
20. přenechávám mluvní prostor dětem
21. chovám se pravdivě, ale kontroluji své projevy
22. vzdělávám se a pracuji na sobě
23. oslovuji každé dítě křestním jménem, mám zjištěno, jak mu říkají doma, kterou formu jména má rádo a podle toho se rozhoduji
24. všímám si projevů emocionálních poruch projevů dětí
25. svým chováním projevuji empatickou odezvu na problémy dětí
26. všímám si vznikajících konfliktů mezi dětmi, a vedu je, aby samy hledaly řešení v zájmu posilování sebekontroly a duševní odolnosti zúčastněných dětí
27. používám prostředky pozitivní motivace (věcnou zpětnou vazbu, posilování, povzbuzování, ocenění)
28. přiznám se bez obav k neznalosti, omylu nebo chybě
29. spoluvytvářím rituály a tradice třídy i školy
30. šířím kolem sebe atmosféru pohody, veselí, dobré nálady
31. vůči dětem uplatňuji požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené
32. diferencuji nároky na děti podle mentálního, ne kalendářního věku dětí
33. systematicky vytvářím podmínky pro rozvoj každého dítěte
34. včas upozorňuji děti, že činnost bude třeba ukončit
35. řízené vzdělávací aktivity organizuji skupinově
36. řízené vzdělávací aktivity organizuji individuálně
37. řízené vzdělávací aktivity organizuji pro celou třídu jen výjimečně
38. ve třídě během dne střídám nabídku klidových a pohybových aktivit
39. sleduji, kolik času denně mají děti pro spontánní hru
40. daří se mi dodržovat čas odchodu na pobyt venku
41. zařazuji promyšleně a cílevědomě individuální a skupinová cvičení na správné držení těla
42. promyslím a zajišťuji plynulé přechody mezi činnostmi
43. omezují sezení dětí u stolečků na nejmenší možnou míru
44. připomínám dětem důležitost pití
45. mám přehled, zda a kolik dítě jedlo
46. znám stravovací návyky dětí z rodiny
47. nabízím a motivuji děti, aby ochutnaly jídlo, které neznají
48. nabízím a motivuji děti, aby ochutnaly jídlo, které nemají rády, ale je pro ně zdravé
49. mám ve třídě dostatek hraček a materiálu pro námětové hry
50. mám ve třídě dostatek hraček a materiálu pro konstruktivní hry
51. využívám hru k pozorování dětí
52. dbám, aby byl ve třídách na první pohled vidět obsah probíraného tématu
53. mám dostatek pomůcek, hraček a materiálu pro uspokojování specifických potřeb dětí
54. denně zajišťuji dostatečné větrání podle právě probíhající činnosti dětí
55. směji se s dětmi, děláme spolu legraci
56. dovedu si udělat legraci i ze sebe
57. spolupracuji s kolegyní na všech problémech výchovy i vzdělávání, které se ve třídě vyskytnou
58. místo pochval a trestů poskytuji dětem věcnou zpětnou vazbu o jejich chování a činnostech
59. preferuji dialog s dítětem před direktivními příkazy
60. spolu s dětmi hledám řešení tak, aby pocitily a uvědomily si následky svého chování
61. konzultuji s rodiči výchovné záměry a výsledky vzdělávání dětí
62. navštěvuji ZŠ, abych se seznámila s jejím prostředím

63. v případě nezralosti dítěte nabízím rodičům odbornou pomoc a konzultace s odborníky
64. informuji rodiče o odborných pracovištích, která jim mohou poskytnout podporu při vzdělávacích nebo výchovných obtížích
65. v třídním vzdělávacím programu (TVP) vycházím z poznatků o aktuální úrovni a potřebách jednotlivých dětí
66. v TVP plánuji dílčí cíle a činnosti dětí
67. podílím se na tvorbě školního vzdělávacího programu (ŠVP)
68. nerozhodným dětem jsem nápomocna při volbě činností
69. nabízím dětem činnosti, které umožňují zapojení všech smyslů
70. nabízím dětem činnosti, které umožňují různé druhy učení
71. nabízím dětem, které to potřebují, hračky rozvíjející jemnou motoriku
72. předkládám dětem obsah učení ve formě problému - umožňuji dětem nalézat řešení, pojmenovávat to, co se dozvěděly, nacházet smysluplnost získaného poznatku a dovednosti pro život, pocit uspokojení
73. umožňuji a podporuji učení dětí navzájem
74. o zjištěné úrovni dětí vedu záznamy, se kterými systematicky pracuji
75. znám silné stránky dítěte i to, v čem je mu třeba pomoci
76. každou ukončenou tematickou část vyhodnocuji (evaluuji)

HODNOCENÍ KOLEGYNĚ VE TŘÍDĚ, PŘÍPADNĚ DALŠÍCH KOLEGYŇ:

Kolegyně:

1. vyjadřuje se při vhodné příležitosti ke vzhledu, oblečení, projevům dítěte, aby mu poskytla zpětnou vazbu
2. vede děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů
3. komunikuje s dětmi i jinak než na verbální úrovni
4. pozoruje děti cíleně a záměrně především při hrách
5. sleduje individuální a věkové zvláštnosti dětí a zaznamenává změny
6. pozná z chování dítěte, že je frustrováno
7. respektuje identitu a zvyklosti rodiny
8. problémy, se kterými se na ni děti obracejí, chápe vážně (nikdy je nezlehčuje, neobrací v žert)
9. sleduje, zda se některé dítě cítí na okraji zájmu skupiny
10. sleduje cíleně vztahy mezi dětmi ve třídě
11. projevuje všem dětem emoční vřelost
12. přijímá každé dítě nepodmíněně, takové, jaké je
13. sleduje slovní zásobu a komunikační obratnost jednotlivých dětí
14. sleduje výslovnost a gramatickou správnost v řeči jednotlivých dětí
15. je mluvním vzorem
16. dbá na dodržení hygieny hlasu dítěte
17. zařazuje záměrně různé kooperativní hry
18. využívá metodu komunitního kruhu
19. pozoruje činnosti dětí, vyčká a případně do ní ve vhodný čas vstoupí s pomocí či radou
20. přenechává mluvní prostor dětem
21. chová se pravdivě, ale kontroluje své projevy
22. vzdělává se a pracuje na sobě
23. oslovuje každé dítě křestním jménem, má zjištěno, jak mu říkají doma, kterou formu jména má rádo a podle toho se rozhoduje
24. všímá si projevů emocionálních poruch projevů dětí
25. svým chováním projevuje empatickou odezvu na problémy dětí
26. všímá si vznikajících konfliktů mezi dětmi, a vede je, aby samy hledaly řešení v zájmu posilování sebekontroly a duševní odolnosti zúčastněných dětí

27. používá prostředky pozitivní motivace (věcnou zpětnou vazbu, posilování, povzbuzování, ocenění)
28. přizná se bez obav k neznalosti, omylu nebo chybě
29. spoluvytváří rituály a tradice třídy i školy
30. šíří kolem sebe atmosféru pohody, veselí, dobré nálady
31. vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené
32. diferencuje nároky na děti podle mentálního, ne kalendářního věku dětí
33. systematicky vytváří podmínky pro rozvoj každého dítěte
34. včas upozorňuje děti, že činnost bude třeba ukončit
35. řízené vzdělávací aktivity organizuje skupinově
36. řízené vzdělávací aktivity organizuje individuálně
37. řízené vzdělávací aktivity organizuje pro celou třídu jen výjimečně
38. ve třídě během dne střídá nabídku klidových a pohybových aktivit
39. sleduje, kolik času denně mají děti pro spontánní hru
40. daří se jí dodržovat čas odchodu na pobyt venku
41. zařazuje promyšleně a cílevědomě individuální a skupinová cvičení na správné držení těla
42. promýšlí a zajišťuje plynulé přechody mezi činnostmi
43. omezuje sezení dětí u stolečků na nejmenší možnou míru
44. připomíná dětem důležitost pití
45. má přehled, zda a kolik dítě jedlo
46. zná stravovací návyky dětí z rodiny
47. nabízí a motivuje děti, aby ochutnaly jídlo, které neznají
48. nabízí a motivuje děti, aby ochutnaly jídlo, které nemají rády, ale je pro ně zdravé
49. má ve třídě dostatek hraček a materiálu pro námětové hry
50. má ve třídě dostatek hraček a materiálu pro konstruktivní hry
51. využívá hru k pozorování dětí
52. dbá, aby byl ve třídách na první pohled vidět obsah probíraného tématu
53. má dostatek pomůcek, hraček a materiálu pro uspokojování specifických potřeb dětí
54. denně zajišťuje dostatečné větrání podle právě probíhající činnosti dětí
55. směje se s dětmi, dělá s nimi legraci
56. dovede si udělat legraci i ze sebe
57. spolupracuje s kolegyní na všech problémech výchovy i vzdělání, které se ve třídě vyskytnou
58. místo pochval a trestů poskytuje dětem věcnou zpětnou vazbu o jejich chování a činnostech
59. preferuje dialog s dítětem před direktivními příkazy
60. spolu s dětmi hledá řešení tak, aby pocítily a uvědomily si následky svého chování
61. konzultuje s rodiči výchovné záměry a výsledky vzdělávání dětí
62. navštěvuje ZŠ, aby se seznámila s jejím prostředím
63. v případě nezralosti dítěte nabízí rodičům odbornou pomoc a konzultace s odborníky
64. informuje rodiče o odborných pracovištích, která jim mohou poskytnout podporu při vzdělávacích nebo výchovných obtížích
65. v třídním vzdělávacím programu (TVP) vychází z poznatků o aktuální úrovni a potřebách jednotlivých dětí
66. v TVP plánuje dílčí cíle a činnosti dětí
67. podílí se na tvorbě školního vzdělávacího programu (ŠVP)
68. nerozhodným dětem je nápomocna při volbě činností
69. nabízí dětem činnosti, které umožňují zapojení všech smyslů
70. nabízí dětem činnosti, které umožňují různé druhy učení
71. nabízí dětem, které to potřebují, hračky rozvíjející jemnou motoriku
72. předkládá dětem obsah učení ve formě problému - umožňuje dětem nalézat řešení, pojmenovávat to, co se dozvěděly, nacházet smysluplnost získaného poznatku a dovednosti pro život, pocít uspokojení

73. umožňuje a podporuje učení dětí navzájem
74. o zjištěné úrovni dětí vede záznamy, se kterými systematicky pracuje
75. zná silné stránky dítěte i to, v čem je mu třeba pomoci
76. každou ukončenou tematickou část vyhodnocuje (evaluuje)

HODNOCENÍ VEDOUCÍ UČITELKY MŠ:

Vedoucí učitelka:

1. staví na pozitivních stránkách každého člena týmu a využívá jich ku prospěchu MŠ
2. vede pracovníky tak, že se každý člen týmu cítí významný a platný
3. dbá na dodržování dohodnutých pravidel ostatními
4. sama neporušuje dohodnutá pravidla
5. při zařazování dětí do tříd respektuje věk dětí
6. pokud je to možné a vhodné, respektuje přání rodičů při rozdělení dětí do tříd
7. reaguje pružně na nutnost úprav školního vzdělávacího programu (ŠVP)
8. vytváří podmínky pro uspokojování profesních a individuálních potřeb každého zaměstnance
9. dbá na včasné řešení problémů a konfliktů
10. respektuje každého zaměstnance, jeho schopnosti, odbornost a zaměření a vytváří pro jeho práci vhodné podmínky (materiální, prostorové, organizační)
11. vzdělává se, využívá poznatky v praxi, jde příkladem
12. vnáší do práce odbornost, iniciativu, umění pracovat týmově
13. podává pravdivé informace
14. umožňuje další vzdělávání všem
15. dává prostor zaměstnancům k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů
16. zajišťuje vnější informační systém pro rodiče a širší veřejnost

HODNOCENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY A VZTAHŮ NA PRACOVÍŠTI:

Ve školce:

1. dospělí mezi sebou respektují pravidla komunikace a naslouchání
2. se dospělí zdvořile obracejí na děti se žádostí o pomoc
3. pracuje logoped
4. je dostatek hraček pro dívky
5. je dostatek hraček pro chlapce
6. je dostatek hraček pro mladší děti
7. je dostatek hraček pro starší děti
8. velikost stolků a židlí odpovídá věku dětí
9. dodržujeme maximálně 3 hodiny rozmezí mezi jídly
10. se daří sladit potřebu řádu s potřebou svobodného rozhodování
11. organizujeme kroužky tak, aby nenarušovaly průběh běžných činností ve třídách
12. pořádáme každoročně školu v přírodě
13. zahrada poskytuje dostatek příležitostí k různorodému spontánnímu pohybu
14. ve třídách je k dispozici dostatek náradí a náčiní k pohybovým aktivitám
15. je zajištěn dětem na WC klid a soukromí
16. jsou hračky umístěny v otevřených policích do výše očí
17. jsou hračky ve třídách pravidelně obměňovány, doplňovány
18. je veškeré zařízení účelné, slouží dětem
19. ve vybavení tříd převládá přírodní, nealergenní materiál
20. je výzdoba společných prostor obměňována
21. osvětlení tříd vyhovuje hygienické normě

22. vytápění tříd vyhovuje hygienické normě
23. je úklid prováděn pečlivě, podle stanoveného úklidového plánu
24. jsou lůžkoviny ukládány ve větratelných prostorách
25. jsou rostliny prokazatelně nejedovaté
26. je prováděna pravidelná revize bezpečnosti zahradního a tělovýchovného nářadí
27. je v celém prostoru, včetně školní zahrady, zakázáno kouření a nikdo zde skutečně nekouří
28. je klidná a příznivá atmosféra
29. mají zaměstnanci příležitost prožít pocit uspokojení z práce a dobrého výsledku
30. se zaměstnanci otevřeně vyjadřují k práci své i jiných zaměstnanců
31. se zaměstnanci otevřeně vyjadřují k práci zástupkyně ředitelky pro MŠ
32. zjišťujeme, jaké jsou potřeby a nároky rodičů ve vztahu k MŠ
33. získáváme informace pomocí dotazníků
34. získáváme informace pomocí osobních rozhovorů
35. získáváme informace na společných plánovaných schůzkách s jednotlivými rodiči
36. s dětmi navštěvujeme ZŠ
37. ZŠ umožňuje MŠ využívání některé specializované učebny (tělocvična, keramická dílna, hřiště, počítačová třída...)
38. vedeme neformální dokumentaci a fotodokumentaci života MŠ a kroniku MŠ

PŘÍLOHA č. 7

ZVYŠOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI

DÍLČÍ CÍLE:

- Vést děti ke správnému držení těla.
- Procvičovat orientaci v prostoru.
- Umět vystupovat po mírně šikmé ploše.
- Umět chodit po zvýšené rovině.
- Umět při chůzi překračovat nízké překážky.
- Umět běhat ve skupince za učitelkou se změnami směru.
- Umět běhat za vedoucím dítětem.
- Umět střídat chůzi a běh na daný signál.
- Umět přebíhat k určitému cíli.
- Umět běhat ve volném útvaru mezi překážkami.
- Umět vyběhnout na daný signál.
- Zvládnout start ze stoje, z různých postojů a z různých poloh.
- Umět poskoky snožmo – na místě a z místa přes čáru.
- Umět poskoky v podřepu.
- Umět skoky jednož, skoky do stoje rozkročného.
- Umět přeskočit nízkou překážku z místa i v běhu.
- Umět seskočit z vyšší roviny na měkkou podložku (s dopomocí i bez ní).
- Zvládnout výskok na zavěšené předměty.
- Umět skok snožmo do dálky z místa s pérováním a souhybnými přípravnými pohyby paží.
- Zvládnout skok do dálky z místa i s rozběhem.
- Učit se skákat přes švihadlo.
- Umět lézt v podporu dřepmo v rovině a po šikmé ploše (i s předmětem na zádech).
- Umět lézt v podporu dřepmo po „třech“ (jedna paže nebo noha zdvižena).
- Umět lézt v podporu vzadu s předmětem na břiše.
- Zvládnout plazení po břiše i na zádech (i pod nízkou překážkou).
- Umět přelézat a prolézat překážky.
- Umět prolézat tunelem (strachový pytel).
- Umět provádět skluz v sedu (po šikmé ploše).
- Umět správně vystupovat a sestupovat po žebříku se střídáním rukou a nohou (žebřiny).
- Umět koulet míč v daném směru (jednoruč i obouruč).
- Umět koulet míč k danému cíli, ve dvojicích, po šikmé ploše.
- Umět koulet míč hlavou, nohama.
- Umět podávat a pohazovat lehké předměty (papírové koule, drátěnky).
- Umět vyhazovat míč do výšky (nechat dopadnout na zem).
- Umět přehazovat předměty přes vysokou překážku (horním obloukem).
- Umět házet horním obloukem na vysoký cíl, do dálky (jednoruč i obouruč).
- Umět hodit míč na zem – po odrazu chytit.
- Umět chytit míč koulející se po šikmé ploše.
- Umět házet a chytat míč ve dvojicích.

- Umět pohotově přecházet ze stoje do různých poloh na povel.
- Zvládnout stoj na jedné noze, později „holubička“.
- Zvládnout poskoky na jedné noze.
- Zvládnout plynulé převaly (sudy).
- Zvládnout kotoul vpřed (s dopomocí, bez dopomoci, opakovaně za sebou).
- Zvládnout z lehu stoj na lopatkách s oporou o paže „svíčka“ (pouze 5-6 leté děti).
- Umět dodržovat změny tempa chůze podle hudby.
- Umět zrychlovat chůzi a běh podle pokynů.
- Učit se krok (běh) poskočný v daném rytmu.
- Učit se krok přísunný.
- Učit se cval stranou a vpřed.
- Podporovat hry na sněhu, stavby, koulování, klouzání.
- Učit se sjet na bobech z mírného svahu, bezpečně brzdit a řídit.
- Posilovat mezilopatkové svalstvo, břišní svalstvo, stehenní svaly, plosku nohy.
- Zvyšovat pohyblivost páteře.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- očekávané výstupy (kompetence) děti získávají naplňováním dílčích denních cílů.
- děti mají rozvinuté vrozené pohybové schopnosti a získávají či zdokonalují a upevňují pohybové dovednosti (s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu a somatotypu dítěte).